

Belangenvereniging Binnenstad Noord

Rietveld 15

2611 LG Delft

tel.: 015-2146848

e-mail: bestuur@binnenstadnoord.nl

webadres: www.binnenstadnoord.nl

Aan:

Voorzitter Bewonersoverleg wateroverlast binnenstad

Dhr. Johan van Reenen

Postbus 78

2600 ME Delft

I.a.a. :

Belangenvereniging de Oude en de Nieuwe Delf

Belangenvereniging Zuidpoort

Belangenvereniging Olofsbuurt-Westerkwartier

Vereniging van Eigenaren Parkeergarage Parkzoom

Delft, 25 juni 2015

Onderwerp: Grondwateronttrekking Delft Noord nulmeting dec 2013

Refertes

- a. Grondwateronttrekking Delft Noord nulmeting dec 2013, Nelen & Schuurmans 17 juni 2014
- b. Onderzoek naar de effecten van stopzetting grondwateronttrekking DSM Delft, Fase 1: Monitoringstrategie voor grondwaterstijging, waterkwaliteit en geotechniek, Hoofdrapport TNO Bouw en Ondergrond, 2007;
- c. Grondwatereffecten aan de oppervlakte (gebracht), onderzoek naar de effecten van grondwateronttrekking DSM Delft Hoofdrapport, Deltares, november 2008. Deltaresrapport 2008-U-R0960/A.

Beste Johan,

Ter voorbereiding op het Bewoners overleg wateroverlast binnenstad van 9 april 2015 hebben wij ontvangen referte a. Grondwateronttrekking Delft Noord nulmeting dec 2013, Nelen & Schuurmans 17 juni 2014, verder te noemen het rapport. Tijdens het overleg hebben wij al enig commentaar gegeven. Het leek ons goed in het kader van vervolgoverleg alle commentaarpunten te bundelen. Het commentaar is uitgereid en soms detaillistisch. De reden is dat wij ons grote zorgen maken over het effect van de beëindiging van de grondwateronttrekking op de DSM-locatie op de grondwaterstand in de binnenstad van Delft.

Ad 1 Inleiding

Op bladzijde 3 van het rapport staat: "Doel. Voorliggende rapportage beschrijft het resultaat van de monitoring tot en met december 2013. Met als doel inzicht te geven in de huidige situatie. Dit inzicht is nodig om de reductie straks zodanig te kunnen uitvoeren, dat overlast voor de omgeving kan worden beperkt". Is dit rapport tevens bedoeld als de invulling van de volgende voorwaarde uit

vergunning: “De vergunninghouder moet een voorgenomen beëindiging of vermindering melden bij de provincie, voorzien van een actueel onderzoeksrapport over de mogelijke gevolgen” (zie rapport bladzijde 36)?

Het rapport noemt nergens dat er een monitoringplan is voor de onttrekking. Dit is vreemd, niet alleen omdat het er volgens onze informatie wel is, maar omdat het monitoringplan de basis is voor hetgeen er gemeten moet worden en dus ook voor de nulmeting.

Het rapport geeft niet de relatie aan met de volgende twee voorgaande rapporten:

- Onderzoek naar de effecten van stopzetting grondwateronttrekking DSM Delft, Fase 1: Monitoringstrategie voor grondwaterstijging, waterkwaliteit en geotechniek, Hoofdrapport TNO Bouw en Ondergrond, 2007, referentie b;
- Grondwatereffecten aan de oppervlakte (gebracht), onderzoek naar de effecten van grondwateronttrekking DSM Delft Hoofdrapport, Deltares, november 2008. Deltaresrapport 2008-U-R0960/A, referentie c.

Ad 3 Stijghoogtes in het 1^e watervoerend pakket

Op bladzijde 6 staat : “Om de stijghoogtes in het eerste watervoerend pakket te kunnen monitoren beschikt de provincie Zuid-Holland over een netwerk van 54 peilbuizen (zie Figuur 3-2). Dit meetnet is niet ingesteld voor de onttrekking, maar wel te gebruiken door de GR.” Er is geen lijst van de te gebruiken meetpunten.

In referentie b, Monitoringstrategie, bladzijde 17 wordt aanbevolen Het Waterstad 2000 stijghoogteteelpunt in de Doelenstraat in Delft op te nemen bij de te gebruiken peilbuizen stijghoogte eerste watervoerend pakket . (op deze locatie bevindt zich tevens een freatisch meetpunt). Uit het rapport blijkt niet dat dit punt is opgenomen. Het rapport geeft ook niet aan waarom niet.

Ad 4 Freatische grondwaterstanden

Op bladzijde 11 staat: “Om te monitoren of en hoe de grondwaterstanden veranderen is door de gemeente Rijswijk, Westland, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Den Haag en Delft in de afgelopen jaren een grondwatermeetnet aangebracht. Daarnaast heeft het Hoogheemraadschap van Delfland een aantal peilbuizen in het buitengebied . In totaal zijn er circa 700 peilbuizen waarin elk uur met behulp van grondwater dataloggers (divers) op grondwaterstand wordt gemeten (Zie Figuur 4-1).” Het rapport geeft niet aan of alle buizen geschikt zijn, of nodig zijn. Er is geen lijst van de te gebruiken freatische peilbuizen. Daarnaast geeft het rapport niet de verplichting aan dat de buizen met divers (levensduur ca 7 jaar) de komende 25 jaar moeten blijven functioneren. Theoretisch zou een gemeente , bijvoorbeeld Delft, uit bezuinigingsoverwegingen kunnen besluiten het meetnet (grotendeels) op te doeken en dan?

In referentie b, Monitoringstrategie, staat op bladzijde 22 staat ten aanzien van de locatie van freatische peilbuizen: “In straatcunetten mag, maar niet vlakbij drainage of riolen waarvan bekend is of vermoed wordt dat ze drainerend werken, tenzij het meetnet ook specifiek bedoeld is om de werking ervan te evalueren.” De onderstaande peilbuizen in de binnen stad zijn geplaatst naast drainages. Deze peilbuizen zijn niet geschikt zijn om veranderingen in het freatisch vlak te meten.

- Rietveld 89

- Raam 46
- Houthaak 7
- Nieuwe Langendijk 59
- Annastraat 19
- Paardenmarkt 54
- Burgwal 34-42
- Markt 51 sinds maart 2015

In referentie b bladzijde 22 staat tevens: “ Niet bij open water met beheerste peilen”. Daarom zijn ook de volgende peilbuizen niet geschikt om veranderingen in het freatisch vlak te meten:

- Dirklangenstraat/Noordeinde
- Oude Delft 118
- Wijnhaven 16

Dit leidt ertoe dat in het noordoostelijk deel van de binnenstad, het laagste en natste deel, er geen peilbuizen beschikbaar zijn die veranderingen in het freatisch vlak kunnen meten.

In referentie b, Monitoringstrategie, bladzijde 23 staat: “Vanuit de DSM-problematiek wordt voorgesteld om 2 “binnenterreinmeetpunten” per wijk in te richten. Idealiter staan de binnenterreinmeetpunten tussen twee straatmeetpunten in, om goed inzicht te krijgen in de opbolling van het grondwater op binnenterrein. De Waterstad 2000 meetpunten staan echter over het algemeen te ver van elkaar om een nette raai straat – binnenterrein – straat in te richten. In de binnenstad kunnen dergelijke raaien wel worden ingericht gebruik maken van projectmeetpunten uit de lokale meetnetten.” In de bijbehorende tabel 3.1 op bladzijde 24 worden ook die gegeven voor de binnenstad:

Binnenstad 1: Proj. 77716-pb5,pb6,pb7 (is op binnenterrein achter Rietveld 143)

Binnenstad 2: Proj. 77701-pb22, -pb44; proj. 77716-pb04 of 77702-pb70;proj. 77716-pb3A of 77702-pb69

Er zijn geen gemeente peilbuizen op de binnenterreinen om het freatisch oppervlak te kunnen volgen. Het is zeer nuttig om op een aantal plaatsen in de binnenstad freatische peilbuizen te plaatsen om de ontwikkeling te kunnen volgen. Deze zijn extra nuttig omdat, zoals hiervoor aangegeven is, in het noordoostelijk deel van de binnenstad, het laagste en natste deel, geen peilbuizen beschikbaar zijn die veranderingen in het freatisch vlak kunnen meten.

In het rapport bladzijde 14 staat: “Vervolgens is om een indruk te krijgen van de verandering een twaalfde simulaties gedraaid waarbij de geschatte wegzijging van -2,25 mm/dag in stapjes van 0, 25 mm/dag is afgebouwd naar uiteindelijk een kwelsituatie van +0.50 mm/dag (Zie Figuur 4-8).” Uitgaande van 365 dagen per jaar geeft 2,25 mm/dag in het jaar 831 mm. Dit is vrijwel de gehele jaarlijkse neerslag. Volgens klimaatatlas.nl (KNMI) is de verdamping 600-610 mm en de hoeveelheid neerslag overschot 280 – 320 mm. Dus bij 365 dagen is het overschot minder dan 1 mm/dag . Daarnaast zal ook nog een deel van de neerslag horizontaal afstromen. De inziging zal dus veel minder dan 1 mm/dag zijn. Kortom de inschatting van 2,25 mm/dag is naar ons idee geen realistische schatting.

Ad 5 Verandering in maaiveldhoogte

Bladzijde 16 6^e regel van onder: “Het is echter niet te achterhalen welk aandeel de onttrekking hierin heeft.” De Brief Commissie van Deskundigen Grondwaterwet aan J.T. Gravesteijn, datum 27.02.2001, kenmerk CDG 08.006/2001/12681 geeft aan dat het aandeel van DSM-Gist in de zakking van het maaiveld in de binnenstad ligt tussen de 10% en 40% van de totale zakking van het maaiveld met gemiddeld 37 cm in het tijdvak 1916 tot 1997.

Bladzijde 16 en verder. Wat betreft de INSAR metingen van de TerraSAR-x satelliet en de maaiveld veranderingen. De aldus verkregen veranderingen zijn ten opzichte van de vorige meting. Zij zijn echter niet NAP gekoppeld. Daarom moeten er nog twee dingengebeuren:

- Koppelen metingen aan NAP bouten;
- De NAP bouten periodiek laten waterpassen.

Ad 6 Deformatie van gebouwen

Bladzijde 28. Het rapport behandelt per hoofdstuk een aspect, gesplitst in: “De afgelopen jaren” en “De komende jaren”. In hoofdstuk 6: “Deformatie van gebouwen” wordt echter De komende jaren niet behandeld. Waarom niet? Wij zien dit als een belangrijk aandachtspunt.

Ad 9 Conclusies en aanbeveling

Dit hoofdstuk bevat geen conclusies, slecht enkele bevindingen. Het hoofdstuk bevat ook geen aanbeveling.

Verzoek

Wij hebben twee verzoeken:

- De door ons genoemde onduidelijkheden en tekortkomingen in het rapport te laten ophelderen. Het ons ter beschikking stellen van het monitoringplan zal naar verwachting hierbij helpen;
- In overleg met ons extra freatische meetpunten laten bijplaatsen in het noordoostelijk deel van de binnenstad opdat het effect van het beëindigen van de grondwateronttrekking op de freatische grondwaterstand bepaald kan worden.

Met vriendelijke groeten,

de Belangenvereniging Binnenstad Noord

Joop Gravesteijn
voorzitter werkgroep wateroverlast